

El món editorial és una indústria molt important per a la nostra societat. És el mitjancer entre la ment creativa d'un artista i el lector que vol gaudir de la seva activitat inventiva a través d'uns llibres que ens apropen a la informació, a la cultura. Gràcies a ells multiplicitat d'estils literaris arriben a les llibreries i als centres de lectura i fan possible la divulgació d'obres literàries, artístiques, musicals que d'altra manera restarien en l'oblit. En José Manuel Lara Bosch és el conseller delegat del Grup Planeta, la corporació editorial més gran d'aquest país, nascuda en el marc d'una família compromesa amb el món cultural. L'inici de l'aventura editorial té els seus orígens finalitzada la Guerra Civil en la persona de José Manuel Lara Hernández: **"El meu pare va néixer a Andalusia. L'any 1939 va traslladar-se a Catalunya on va conèixer la meva mare, M. Teresa Bosch, filla d'una família catalana. Els pares van engegar un primer negoci vinculat al món de la cultura, uns centres d'ensenyament, que es van anomenar Acadèmies Lara. Eren els anys 40. Aquesta experiència va animar-los a comprar una petita editorial, Tartesos, el 1944, que poc després van revendre a un conegut editor català, Josep Janés. Per al pare, aquella presa de contacte amb el camp editorial va ser clau i el 1949 va retornar al món de l'edició amb una iniciativa molt personal. L'ajuda de la mare en aquells primers moments va ser cabdal per a ell com ho continuaria sent al llarg de la posterior trajectòria empresarial."** Començaven a prendre forma els gèrmens d'una editorial que amb els anys s'havia de convertir en un motor de la producció cultural al nostre país. L'editorial es va dir primer Hemisferio i després Planeta. L'empresa va començar a créixer esperonada per l'empenta que li van imprimir els seus creadors: **"El pare s'encarregava de parlar amb els autors i de llegir les seves obres. Ell s'entusiasmava realitzant aquesta activitat. Hem de tenir en compte que aquells anys 40 i 50 van ser d'una pobra producció literària. La censura era molt important i el món editorial es va traslladar a l'Argentina, on els escriptors eren lliures d'expressar les seves idees sense restriccions. Des d'Espanya els editors havien de trobar les sendes per anar caminant sense ensopegar i fer-se mal."**

El 1952 s'instaurava el primer Premi Planeta, un esdeveniment que s'ha anat consolidant al llarg dels anys fins a convertir-se en un certamen anual de gran importància dins del món literari. **"El primer guanyador va ser un escriptor que utilitzava pseudònim ja que era membre del partit comunista. En aquest sentit el pare sempre va jugar al límit del que era possible."** Escriptors de tot el món han vist els seus pensaments impresos en els llibres de Planeta, al marge les seves idees polítiques, gràcies a la personalitat oberta i lluitadora del fundador de l'editorial. Els seus continuadors, els fills, Fernando, desaparegut en un accident de trànsit, Maribel, Inés i el nostre entrevistat, en José Manuel, han heretat els coneixements i l'experiència del pare: **"Ell sempre ha tingut clar que no s'ha de confondre mai el catàleg editorial amb les nostres biblioteques particulars. La passió per la literatura i per la lectura la tenim tota la família fins al punt que a casa hi ha sis biblioteques diferents amb llibres tant editats per Planeta com per altres editorials. I és que no es tracta d'editar segons les teves preferèn-**

cies personals sinó pensant que hi ha molts públics diferents."

En José Manuel Lara Bosch va ser nomenat administrador de l'editorial Planeta l'any 1969: **"Aquell any el pare va caure en una forta depressió que el va fer restar al marge de l'empresa durant un temps. Ell ha estat sempre un gran lluitador i el fet d'haver assolit tot allò que s'havia proposat era una victòria però també li mancava un estímul per continuar lluitant. L'emocionava veure que el món literari anava canviant. Els escriptors podien viure exclusivament de la creació d'obres i això l'omplia de joia. Ells li han demostrat diverses vegades el seu agraïment per la tasca de promoció dels autors espanyols feta al llarg de molts anys."** La línia ascendent de Planeta és imparable. Les noves generacions han anat prenent part en les posicions directives i aquests nous aires també es combinen amb les tendències que fan entrada al món editorial. **"Als anys 70 la situació era molt diferent a l'actual. Mentre que llavors les empreses eren totes d'aquí i lluitaven pel mateix client, deu anys més tard havien entrat al mercat grans editorials estrangeres. A la dècada del 1990 la competència és fins i tot Microsoft. Nosaltres també hem anat creixent cap a altres països com Mèxic, Polònia, Portugal o Brasil."** Des dels inicis de la història, els homes han buscat una manera de fixar el seu pensament, de transmetre missatges... Els llibres han estat el mitjà per excel·lència però les noves tecnologies porten grans canvis: **"Hi ha una confluència de sectors que produeixen continguts en el terreny editorial. La gent vol cada vegada més, no es conforma amb el llibre convencional. Les enciclopèdies han de ser interactives i audiovisuals. Tot està confluint en els sistemes de suport informàtic i això requereix una gran inversió i adaptació. Per confeccionar aquestes noves enciclopèdies hem hagut de crear un tipus de material multimèdia que aquí no existia i per amortitzar-lo s'han adoptat dues línies, *on-line* i *off-line*. També hem creat un banc de continguts per als nostres subscriptors que es va actualitzant i és accessible a través d'Internet."**

Aquest grup editorial català capdavanter a Espanya es manté en el si d'una empresa familiar. Però el món de l'empresa està canviant a passos de gegant i els grans projectes només són assumibles amb la participació conjunta de diferents empreses: **"És una possibilitat que s'ha de preveure i no ignorar com fa la majoria d'empresariats català. No pot ser que hi hagi tant d'individualisme. Les fusions a vegades són necessàries i ajuden a fer més competitives les empreses. Hem d'estar oberts a aquestes opcions perquè sinó projectes que podrien desenvolupar-se des de Catalunya s'escaparan per manca de visió empresarial de futur, projectes que, en definitiva, aporten riquesa a la nostra terra."**

En José Manuel Lara és una figura rellevant dins del panorama editorial espanyol. Participa en el joc empresarial dins i fora de les fronteres competint amb lleialtat entre els qui l'integren. És un amant de la literatura i de l'art en general i en parla amb entusiasme igual que de l'empresa que amb l'esforç de tot el gran equip que la forma va cavalcant cap al futur afrontant els reptes que es presenten.

**“Hi ha una confluència
de sectors que
produeixen continguts
en el terreny editorial”**

José Manuel Lara - Barcelona (Barcelonès)